Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Simpozijum – etiologija hroničnog bronhitisa i plućnog srca u BiH (Simposium l'etiologie de la bronchite chronique et du coeur pulmonaire en B&H)

Grujica Žarković

1970

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

https://bastina.anubih.ba/items/7c8e291e-0154-475b-9af7-8294e0fb5e38

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

https://bastina.anubih.ba/

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

POSEBNA IZDANJA

KNJIGA XIV

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Knjiga 2.

SIMPOZIJUM

ETIOLOGIJA HRONIČNOG BRONHITISA I PLUĆNOG SRCA U BOSNI I HERCEGOVINI

25. i 26. februara 1970. godine

Urednik

GRUJICA ŽARKOVIĆ,

dopisni član Akademije nauka i umjetnosti

Bosne i Hercegovine

ANU BiH АНУ БиХ

SARAJEVO

1970

ZAKLJUČENJE SIMPOZIJUMA

Prof. Brkić: Prije nego što zaključimo ovaj Simpozijum, dozvolite mi da se ukratko osvrnem na referate koji su podneseni jučer i danas. Naime, prvo sâm rad koji je izvršen u prošloj godini i problem koji je postavljen, istraživački problem, jasno su izneseni u glavnom referatu prof. Žarkovića, tj. da smo postavili zadatak da ispitamo pojavu oboljevanja od hroničnog bronhitisa i plućnog srca i da utvrdimo koji faktori utiču na patogenezu i uzroke samog bronhitisa i njegovih komplikacija na različitim terenima Bosne i Hercegovine. To je bio osnovni zadatak koji nam je bio postavljen da ga u toku ispitivanja pokušamo riješiti.

In our work up to now we have used in the interpretation of spiro-Žarkovića, jasno se vidi kolika je rasprostranjenost samog bronhitisa i da li postoji velika prevalencija naročito u planinskim i šumskim predjelima Bosne, što i dalje predstavlja veliki problem, što smo i pretpostavljali, i to su bili osnovni uzroci da izvršimo ispitivanje, pod pretpostavkom da ćemo naći upravo u tim krajevima najviše bronhitisa, više nego u nizinskim krajevima. Iz referata se vidi da je to i ustanovljeno. I nadalje će to predstavljati problem koji će biti izučavan na području idućih deset opština u ovoj godini. Nadalje je ustanovljeno da to naročito pogađa oboljele starije osobe, starije dobne skupine, od 40 god. i više, i da najviše u tim skupinama ima oboljelih od komplikacija bronhitisa, što je, opet, razumljivo. Pokazalo se da postoji daleko veći broj oboljelih u razvoju komplikacija bronhitisa u vidu stvaranja plućnog srca, nego što se moglo na osnovu prethodnih kriterija ustanoviti. I zbog toga se nameće potreba da u idućoj godini, u idućoj studiji pokušamo, ako to bude moguće, da obuhvatimo i one slučajeve u razvoju komplikacija bronhitisa.

Takvi slučajevi o kojima govorim jesu zapaženi, ali nisu mogli biti registrirani i izneseni, jer se ne uklapaju u postojeće kriterijume elektrokardiografske, rendgenske i spirometrijske. Što se tiče drugih pojava, kliničkih zapažanja u masi ispitivanih predjela u odnosu na pojavu tenzije, ponašanja tenzije i pulsa, kao što se iz referata vidjelo, ne postoji neka signifikantna razlika između tenzije kod gradskog i tenzija kod seoskog stanovništva, da također ni kod pulsa ne postoji neka naročita razlika, ali postoji evidentna razlika u zapažanjima da se razlikuje normalna visina tenzije u gradu od one u selu, da je u gradu nešto viša od one u selu, u gradu ona ima više vrijednosti, a niže u selu. Što se tiče pulsa, situacija je obrnuta: u selu je uglavnom više usporenog pulsa nego u gradu. Što se tiče raznih navika, naročito pušenja, utvrđeno je da nema sigurne korelacije između pušenja i rasprostranjenosti samog bronhitisa i plućnog srca i da nema korelacije između dnevno popušene količine duhana i dubine inhalacije samoga duhana. Što se tiče alergena i njihovih učešća u etiologiji bronhitisa, iako su vršena ispitivanja, naročito pada u oči da pelud trave ima korelaciju sa raširenošću bolesti. Izgleda da je najveća korelacija utvrđena između broja oboljenja i nadmorske visine naselja, te položaja naselja. Ta oboljenja se više manifestuju na grebenima nego u dolinama. Postoji izvjesna korelacija u geografskim situacijama naseljâ koja su ispitivana, pokrivenog terena šumom i golih

terena: prevalencija oboljenja veća je u šumovitim krajevima negoli u nešumovitim, golim krajevima.

Što se tiče higijenskih uslova u ispitivanim krajevima, ustanovljeno je da su na dosta niskom stepenu higijenski uslovi, ali je isto tako utvrđeno, ono što smo mi u početku ustanovili, da je nestalo ognjišta, tj. da se ne iskorištavanju otvorena ognjišta u domaćinstvima. Prema tome, nismo mogli ispitati kolik uticaj imaju ognjište i zadimljenost seoskih domaćinstava na etiologiju hroničnih bronhitisa.

Što se tiče planiranja rada za 1970. god, prof. Žarković je opširno iznio šta nas očekuje, kakva tehnika i koja metodologija sa izvjesnim novinama, naročito proširujući ispitivanje i na dobne skupine i ispod 14 godina, na djecu, što će se, naravno, razlikovati od dosadašnjih dobnih skupina. S obzirom da će se u slijedećoj godini ispitati u toku godine više osoba nego u prošloj, računajući tu i djecu, moći će se sa mnogo većom sigurnošću dobiti rezultati vrijedniji i sigurniji nego što smo ih mi imali u ovoj pilotskoj studiji.

Ja bih ovim, ako dozvolite, završio, zahvalio se svim referentima i učesnicima koji su nas počastili svojim prisustvom, i zaključio bih ovaj Simpozijum.

ANU BiH
АНУ БиХ